

**Κατά τη μεταγραφή των δημοσιευμάτων
διατηρήθηκε η ορθογραφία του πρωτοτύπου**

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Η αγ. Παρασκευή, ης η μνήμη είνε τοσοῦτον σεβαστή παρά πάσι τοις ορθοδόξοις χριστιανοίς κατ' εξοχήν δ' εν τη ημετέρα πόλει εγεννήθη κατά την εκκλησιαστικήν παράδοσιν εν κώμη τινι της Ρώμης υπό γονέων Αγάθωνος και Πολιτείας τη έκτη ημέρα της εβδομάδος, εφ' ω και ωνομάσθη Π α ρ α σ κ ε ὺ η . Εκ μητρικών σπαργάνων τω θεώ ανατεθείσα εαυτήν, μετά την τελευτήν των γονέων διένειμε τοις πτωχοίς πάντα τα υπάρχοντα αυτής και μοναχή γενομένη εξήλθε κηρύπτουσα το όνομα του αληθινού θεού, πολλούς προς θεογνωσίαν ελκύνουσα. Αλλά διαβληθείσα υπό Εθνικών και Ιουδαίων υπέστη καρτερικώς πολλά μαρτύρια. Η προς τον θεόν όμως πίστις αυτής και η θεία χάρις διέσωσε αυτήν αβλαβή και από της επί της κεφαλής αυτής επιτεθείσης πεπυρακτωμένης σιδηράς περικεφαλαίας και από των λεβήτων των ελαίου και πίσης μεστών και από της επί του στήθους της επιτεθείσης πλακός και από άλλων βασάνων. Ουδέν τούτων εκλόνησε την πίστιν και το θάρρος της αγίας, ήτις διήλθεν ούτω πολλάς χώρας κηρύπτουσα τας χριστιανικάς αληθείας έως ου διά ξίφους απεκόπη η κεφαλή αυτής τη 26η Ιουλίου, ην ημέραν η εκκλησία αφιέρωσε εις την μνήμην αυτής, αγλάισμα των μαρτύρων ταύτην ανακηρύξασα.

Κατά την ημέραν ταύτην πανηγυρίζει και ο εν τω φρουρίω φερώνυμος ναός, ου η ανοικοδόμησις ανέρχεται εις τους χρόνους του Ιουστινιανού, ως εικάζεται εκ του σχήματος, όπερ είναι βασιλικόν και του εν αυτώ ευρεθέντος εκτύπου αναγλύφου Παναγίας δεομένης. Η εις τον ναόν συρροή κατά τας ημέρας της πανηγύρεως είνε παμπληθής, ουκ ολίγοι δε κατά την παραμονήν κατακλίνονται εν αυτώ τω ναώ επικαλούμενοι την χάριν της αγίας, ης η ιαματική δύναμις λέγεται μεγάλη, πολλάκις διά θαυμάτων πιστωθείσα.

Εφ. *Εύριπος*, φ. 1725 (21.7.1901)

Η ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ

Η θρησκευτική εορτή.

Πανηγυρικώτατα και μετ' εξαιρετικής λαμπρότητος, όσον ουδέποτε άλλοτε, ετελέσθη εφέτος η δημοτελής εορτή της Πολιούχου αγ. Παρασκευής. Εις την επιβάλλουσαν ταύτην λαμπρότητα συνετέλεσαν

πρωτίστως αι φιλότιμαι προσπάθειαι του Εμπορικού Συλλόγου δι' ων, καίτοι βραδέως, κατωρθώθη να πραγματοποιηθή η ευσεβής σκέψις όπως τελεσθή λιτανεία διά της περιφοράς της εικόνας της Πολιούχου ανά την πόλιν.

Αρκεί ίσως να σημειωθή ότι την μεσημβρίαν της προτεραίας εγνώσθη τηλεγραφικώς προς τον Σύλλογον και τας ενταύθα αρχάς η άδεια της Ιεράς Συνόδου προς τέλεσιν της λιτανείας, διά να δικαιολογήση τις πάσαν τυχόν παράλειψιν από το θρησκευτικόν μεγαλείον και το επιβάλλον της απερίπτου ταύτης τελετής, η οποία εν τω μέλλοντι μεγαλοπρεπέστερον παρασκευαζομένη προώρισται αφ' ενός μεν να χρησιμεύση ως μοναδική εκδήλωσις της μεγάλης ευλαβείας των κατοίκων της Χαλκίδος και των πανταχόθεν ενταύθα συρρεόντων όπως προσκυνήσωσι την θαυματουργόν αγίαν, εξ άλλου δε ως ευσεβής αιτία προκαλούσα μείζονα την συρροήν των ξένων και κρατύνουσα εις πάντας μετά κατανύξεως το θρησκευτικόν συναίσθημα.

Ο χαιρετισμός της ημέρας.- Η τελετή εις τον ναόν

Η μουσική της Φιλαρμονικής άμα τη ανατολή της επισήμου ημέρας επλήρωσε την ατμόσφαιραν της πόλεως από την αρμονίαν, απηχούσαν εις γλυκυτάτους φθόγγους, περιερχομένη τας οδούς της πόλεως και χαιρετώσα την επίσημον ημέραν.

Κατά την ωρισμένην ώραν συμφώνως προς το εκδοθέν υπό του κ. Δημάρχου πρόγραμμα προσήλθον εις τον ναόν εστολισμένον εορτασίμως ο κ. Νομάρχης, αι δικαστικά και άλλαι πολιτικά αρχαί, αι δημοτικά και στρατιωτικά αρχαί, οι αξιωματικοί της φρουράς, άπαντες εν επισήμω στολή, ο κ. μοίραρχος και διευθυντής της αστυνομίας και άπαντα τα σωματεία της πόλεως μετά των σημαιών των.

Έξωθι του ναού παρετάχθησαν οι οπλίται εξ ενός λόχου και η φιλαρμονική. Πλήθος λαού επλήρου ασφυκτικώς από πρωίας τον ναόν και την ευρείαν προ αυτού πλατείαν. Η ιερουργία ετελέσθη μετά πάσης ιερατικής επιβλητικότητος, μετά το πέρας δ' αυτής περί ώραν 9ην θα εγένετο η έξοδος της εικόνας της Πολιούχου. Το πλήθος συγκεκινημένον απεκαλύπτετο και η εικών φερομένη υπό δύο ιερέων υπενθύμιζεν εις τους γεροντοτέρους την παλαιάν συνήθειαν της περιφοράς της ανά την πόλιν.

Η λιτανεία

Προηγουμένων της μουσικής, των σημαιών των σωματείων και των εξαπτερύγων η θρησκευτική πομπή εκκινήσασα εκ του ναού περιήλθε τας κεντρικωτέρας οδούς της πόλεως και διά της οδού Αριστοτέλους επανήλθεν εις τον ναόν. Τα καταστήματα πάντα ήσαν κλειστά και ολόκληρος η Χαλκίς συνώδευσε την περιφοράν της εικόνας δεομένη υπέρ της κοινής σωτηρίας. Ποίαν θρησκευτικήν ευλάβειαν, ποίαν κατάνυξιν και ποίον ύψος εσυμβόλισε η σιγνήλη εκείνη τελετή δεν είναι εύκολον να περιγραφή.

Τούτο μόνον πρέπει να λεχθή ότι η ιδέα επεκροτήθη γενικώς και ούτως υπό τας λαμπροτέρας εντυπώσεις έληξεν η θρησκευτική πανήγυρις της Πολιούχου, η πανήγυρις της Αγίας Παρασκευής, η οποία εις το μέλλον θα αποβή ούτω η λαμπροτέρα εορτή της Χαλκίδος.

Εφ. *Εύριπος*, φ. 1941 (5.8.1906)

Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Η μνήμη της Αγίας Παρασκευής παραμένει αειθαλής και ακμαία. Τιμάται και γεραίρεται υπό της Εκκλησίας και δοξάζεται υπό του Θεού εν τοις ουρανοίς. Όλοι οι ορθόδοξοι Χριστιανοί τιμώντες την αγίαν εκείνην παρθένον ήτις, ανωτέρα της γυναικείας φύσεως, υπέστη απαραδειγμάτιστα μαρτύρια υπέρ της αληθείας, ην εκήρυξεν ο υιός του Θεού.

Ήκμασεν εις χρόνους ταραχώδεις διά την εκκλησίαν. Η πίστις επολεμείτο. Η αλήθεια κατεδιώκετο. Οι χριστιανοί ερρίπτοντο εις τα μαρτύρια. Αλλ' η ευσεβής και ενάρετος κόρη Παρασκευή, ήτις ανετράφη χριστιανικώς, εδίδασκε τον Χριστόν εις τους εν σκότει και σκιά θανάτου πορευομένους χωρίς να δειλιάση.

Η διδασκαλία της αγίας παρθένου εσαγήνευε τα πλήθη [άνω τελεία] εθέρμαινε τας καρδίας· ανύψου το φρόνημα των ανθρώπων, διότι η διδασκαλία της ήτο διδασκαλία απορρέουσα από της θερμής πίστεως και αγάπης εις εκείνον όστις έπαθεν επί του Σταυρού προς σωτηρίαν του κόσμου.

Ο χριστιανισμός δεν διαπλάσσει μόνον τας καρδίας και δεν καθιστά αυτάς μόνον ευαισθήτους· δημιουργεί και ήρωας και δη μεταξύ των φύσει δειλών γυναικών. Η αγία παρθένος Παρασκευή εκήρυττεν αφόβως με ηρωισμόν, διότι επίστευεν. Η πίστις κρατύνει και ενισχύει.

Αλλ' η αρετή πάντοτε καταδιώκεται και η αλήθεια υπό των πνευμάτων της πλάνης και της κακίας. Και η Αγία Παρασκευή επολεμήθη, κατεδιώχθη. Προς τι; διά να αρνηθή την πίστιν, διά να μη κηρύττη τον Χριστόν. Αλλ' αυτή υπέμεινε τα πάντα έχουσα την ακράδαντον ελπίδα της αιωνίου ζωής και μακαριότητας.

Πόσα δεν εμπορεί να πράξη η πίστις! Αυτή δημιουργεί τους ήρωας του καθήκοντος και της αρετής.

Η πόλις του Ευρίπου εορτάζει πανηγυρικώς την μνήμην της Αγίας Παρασκευής και όλοι οφείλομεν να συνέλθωμεν εις τον ναόν προς τιμήν αυτής και δόξαν. Ναι· οφείλομεν να τιμήσωμεν την μεθαύριον εορταζομένην, αλλ' οφείλομεν και να επικαλεσθώμεν την βοήθειαν αυτής όπως και ημείς εναρέτως διέλθωμεν την ζωήν μας. Η μίμησις των έργων της

αγίας είνε η αρίστη και καλλίστη τιμή και δόξα.

Σήμερα, είπερ ποτέ, έχομεν ανάγκην της πίστεως και των έργων της αγίας. Δεν πολεμείται η πίστις σήμερα συστηματικώς· αλλά τα ήθη χαλαρούνται και αι ωραία παραδόσεις των πατέρων μας περιφρονούνται. Με πίστιν και ηρωϊσμόν πρέπει να πολεμήσωμεν κατά της κακίας και του κόσμου. Κυρίως αι κόραι και αι γυναίκες ας ατενίσωσιν προς την αγίαν ζωήν της Αγίας ήτις δεν εσαγηνεύθη υπό του κόσμου· δεν εδελεύσθη υπό των επιθυμιών αυτού. Αι γυναίκες θα μορφώσουν τας οικογενείας και κοινωνίας. Πώς; Ουχί με τας ιδέας του κόσμου, αλλά με την πίστιν και με την αυταπάρνησιν της σήμερα εορταζομένης Αγίας Παρασκευής ήτις εύχεται εις τον θεόν υπέρ εκείνων, οίτινες την επικαλούνται...

Εφ. *Εύριπος*, φ. 2101 (24.7.1910)

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΒΕΒΗΛΩΣΙΣ

Αυτός ο τίτλος αρμόζει εις την λιτανείαν της Πολιούχου κατά την επέτειον προχθεσινήν εορτήν της. Ουδεμία μεγαλοπρέπεια ιερατική επιβαλλομένη εις πάσαν θρησκευτικήν συνάθροισιν και ουδεμία επισημότης. Ούτε επίσημος συμμετοχή αρχών, πλην του Νομάρχου και Δημάρχου, αλλ' ούτε Δεσπότης, ούτε ιερείς, ούτε παπάδες εξ αυτού του εορτάζοντος ναού της Πολιούχου Αγίας κατεδέχθησαν εφέτος να συνοδεύσωσι την λιτανείαν ανά τας οδούς της πόλεως. Είναι τούτο γεγονός πρωτάκουστον όσον και ανίερον. Το είδε, το αντελήφθη, το ησθάνθη και ηγανάκτησεν όλος ο κόσμος δι' αυτήν την επίσημον εκκλησιαστικήν αδιαφορίαν και εξάρθρωσιν. Τρεις ή τέσσαρες ιερείς εκ των αμπελιών μετά του αρχιμανδρίτου ιεροκήρυκος κ. Σπετσιέρη απετέλουν το ιερατεϊόν της λιτανείας, εν ω οι λοιποί ιερείς των ναών της πόλεως εθεώντο αυτήν αδιαφόρως εις τας οδούς και τα κέντρα προς κοινόν σκάνδαλον και αγανάκτησιν. Ποίος τώρα πταίει;

Πταίει πρωτίστως η Εκκλησιαστική Αρχή, ήτις διά της ελλείψεως πάσης φροντίδος και επιβολής εις τον κλήρον της πόλεως και με την έλλειψιν της ίδιας παρουσίας από κάθε σχεδόν επίσημον θρησκευτικήν πομπήν αφήκε να φθάση εις βεβήλωσιν η θρησκευτική τελετή της Πολιούχου, διότι βεβαίως βεβήλωσις είναι όταν αφίνεται η εικών της Αγίας να περιφέρεται εις τας οδούς κρατουμένη από δύο αγυιόπαιδας άνευ και της ελαχίστης εκκλησιαστικής μεγαλοπρεπείας και λαμπρότητος.

Εάν πρόκειται να εξακολουθήση ούτω και εις το μέλλον διεξαγομένη η λιτανεία αυτή οδηγούσα μόνον εις την θρησκευτικήν κατάπτωσιν είναι χιλιάκις προτιμώτερον να καταργηθή, διότι όταν λείψη η επιβολή και ο

σεβασμός εις την εξωτερικήν εκδήλωσιν των θείων το πράγμα δεν φθάνει μόνον εις την βεβήλωσιν αλλά και εις την κωμωδίαν.

Εφ. *Εύριπος*, φ. 2102 (28.7.1910)

ΠΕΡΙΦΟΡΑ ΕΙΚΟΝΟΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Εγράφησαν εις την συνάδελφον Εύριπον επικρίσεις τινές προκειμένου περί της μεταφοράς της Αγίας εικόνας της Αγίας Παρασκευής μη στηριζόμεναι υπό της αληθείας και του δικαίου.

Οι μεταδόσαντες τας πληροφορίας εις την συνάδελφον, ότι η αγία εικόν εβαστάζετο υπό αγυοπαίδων μετέδοσαν ειδήσεις τελείως ανακριβείς, τας οποίας η συνάδελφος ανέγραψε καλή τη πίστη βέβαια.

Το αναγραφέν συνεπώς, ότι η αγία εικόν εβαστάζετο υπό αγυοπαίδων δεν είναι αληθές, καθόσον πάντες οι άνθρωποι αντελήφθησαν, και ημείς αυτοί ακόμη, από τας οικίας των οποίων διήλθε η Αγία πομπή αντελήφθημεν ότι η αγία εικόν εκρατείτο υπό των δύο ιεροδιακόνων της Αγίας Παρασκευής, και Αγίου Δημητρίου.

Παρητηρήσαμεν επίσης ότι παρηκολούθη ολόκληρον το ιερατεϊον πλην των αδυνατούντων να παρακολουθήσωσι, είτε λόγω γήρατος είτε λόγω ασθενείας.

Η δε απουσία του Σεβασμιωτάτου, προήρχετο ένεκα του ότι ευρίσκετο μακράν της Χαλκίδος εκτελών την κεκανονισμένην ετησίαν περιοδείαν ανά το μακράν της έδρας του ευρισκόμενον ποιμνιόν του. Ούτω και η επίκρισις ότι δεν παρευρέθη ο Σεβασμιώτατος κατά την περιφοράν της Αγίας εικόνας δεν είναι δικαία, αφού είναι γνωστόν ότι ούτος απουσίαζε της πόλεως.

Απορούμεν δε πώς η φίλη συνάδελφος, την οποίαν διακρίνει προσοχή και επιμελημένη εξακρίβωσις των γεγονότων, την φοράν ταύτην έδωκεν πίστιν εις πληροφορίας ανακριβείς και προήλθεν εις κρίσεις ουχί δικαίας.

Εφ. *Παλίρροια*, φ. 1184 (4.8.1910)

ΔΙΑ ΤΗΝ ΛΙΤΑΝΕΙΑΝ ΤΗΣ ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ

Την εορτήν της πολιούχου και θαυματουργού Αγίας Παρασκευής αναμένουσι με εξαιρετικόν συναίσθημα ευλαβείας όχι μόνον οι κάτοικοι Ευβοίας, αλλά και πολύς κόσμος εξ άλλων μερών όστις αθρόως συρρέει κατά τας ημέρας αυτάς, ίνα προσευχηθή και προσφέρη λατρείαν εις την

εικόνα της Αγίας.

Ασθενείς και ανάπηροι προσελθόντες ανέκτησαν την υγείαν αυτών και τα θαύματα ταύτα εφείλκυσαν την θρησκευτικήν κατάνυξιν και εκραταίωσαν την πίστιν προς την λατρευομένην και θαυματουργούσαν Πολιούχον.

Και εν ω ευτυχώς επί τοσούτον ευλαβώς εκδηλούται το θρησκευτικόν συναίσθημα του πλήθους, και η θρησκευτική αυτή πανήγυρις ηδύνατο να λάβη κάποιον ιδιάζοντα χαρακτήρα οφείλομεν μετά λύπης μας να ομολογήσομεν ότι υπό των αρμοδίων παρημελήθη τελείως ο επιβλητικός τρόπος διεξαγωγής αυτής και αφ' ου ηδύνατο να αντεγράφετο εν Χαλκίδι ένα Τηνιακόν προσκύνημα, προσκύνημα υψίστου θρησκευτικού μεγαλείου και προσκύνημα πανελλήνιον προς την θαυματουργόν και πολιούχον Αγίαν, υπό των αρμοδίων εν τούτοις δεν εδόθη μέχρι τούδε η ανάλογος προσοχή προς το θρησκευτικόν ύψος της πανηγύρεως, όπως προκληθή και περισσότερο επί τέλους το ενδιαφέρον προς ηθικήν και υλικήν της πόλεως ωφέλειαν.

Προκειμένου μάλιστα περί της περιφοράς της εικόνας ανά την πόλιν έχομεν να διατυπώσωμεν ωρισμένας παρατηρήσεις. Ενθυμούμεθα ότι η λιτανεία αυτή καθιερώθη πρωτοβουλία του Εμπορικού Συλλόγου της πόλεως, αλλά δυστυχώς δεν έτυχε της δεούσης αντιλήψεως και κατευθύνσεως. διά τούτο πέρυσι παρέστημεν προ του πενιχρού θεάματος της θρησκευτικής ανά τας οδούς πομπής, από την οποίαν και η εκκλησιαστική λαμπρότης αποσίαζεν ελλείψει ιερέων και Επισκόπου και επίσημος ουδείς συνώδευσε την λιτανείαν της αγίας εικόνας, ήτις ούτω επαρουσίασε θέαμα κλονίζον αυτάς τας πεποιθήσεις του λαού και προκαλέσαν την αγανάκτησιν αυτού χάρις εις την επιδειχθείσαν αδιαφορίαν των αρμοδίων.

Η αιτία του τοιούτου φαινομένου ήτο και είναι μία. Η σύγχυσις των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων. Οι επίτροποι εκδίδουν, όπως και εφέτος έπραξαν, ένα στερεότυπον, ως εις πάσαν θρησκευτικήν πανήγυριν, πρόγραμμα της εορτής και καλούσι τας αρχάς και τον... Δήμαρχον να παρευρεθώσι και να ακολουθήσωσι της Αγίας.

Ελησμονήθη τελείως, ότι ο Δήμαρχος ως πρόεδρος του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου δεν επέχει θέσιν καλουμένου επισήμου, αλλά τελετάρχου καλούντος τους επισήμους και τον λαόν, κανονιζομένης ούτω προς μεγαλοπρεπέστερον και επιβλητικώτερον πανηγυρισμόν διά προγράμματος τη συναινέσει του Επισκόπου και πάσης λεπτομερείας διά την ανά τας οδούς περιφοράν της εικόνας. Αντί τούτου όμως επεκράτησεν αδικαιολόγητος σύγχυσις, επήλθε δε υποκατάστασις εις δικαιώματα και λησμοσύνη ή αδιαφορία περί τας υποχρεώσεις.

Και θα είναι άκρως θλιβερόν εάν η λιτανεία της Πολιούχου ανά την πόλιν

παρουσίαση, ως κατά τα τελευταία έτη, και εφέτος το αυτό θέαμα της πενιχρότητας, ήτις εξ ολοκλήρου θα οφείληται εις σφάλματα και παραλείψεις των υπόχρεων να κανονίζωσιν επιμελώς και μετά προσοχής τα της θρησκευτικής τελετής, ήτις εφ' όσον δεν παρακολουθείται υπό του μεγαλείου και της επιβολής θα ήτο βεβαίως χιλιάκις προτιμώτερον να κατηγορείτο, ίνα μη καταντά άλλως εις την παρωδίαν και την κατάρρευσιν της ευλαβείας και των παραδόσεων του λαού προς τα θεία.

Εφ. *Εύριπος*, φ. 2153 (23.7.1911)

Η ΛΙΤΑΝΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ

Η πανήγυρις του εορτάζοντος ναού της αγ. Παρασκευής ετελέσθη εφέτος μετά πάσης μεγαλοπρεπείας. Ο ναός της Πολιούχου εσωτερικώς και εξωτερικώς είχε διακοσμηθεί πλουσίως, των φιλοτίμων επιτρόπων ουδέν παραλειψάντων το δυνάμενον να συντελέση εις την εξύψωσιν του χριστιανικού φρονήματος.

Ο εσπερινός διεξήχθη μετά κατανύξεως και μέχρι βαθείας νυκτός καθ' ομάδας και αθρόοι προσήρχοντο, όπως προσκυνήσωσι προ της εικόνας της θαυματουργού Αγίας οι τιμώντες την μνήμην αυτής. Κατά την πρωϊνήν ιερουργίαν της εορτής εχοροστάτησεν ο Σ. Επίσκοπος, έλαβε δε μέρος εις αυτήν όλον επίσης το ιερατεϊόν της πόλεως.

Μετά την ιεροτελεστίαν προηγουμένων μουσικής και εξαπερυύγων εγένετο μετά πολλής τάξεως η εκφορά της εικόνας ανά την πόλιν ακολουθούντος αναριθμήτου πλήθους.

Την λιτανείαν εκ των επισήμων ηκολούθησαν ο Νομάρχης κ. Χατζόπουλος, ο Δήμαρχος κ. Κακαράς και ολίγοι εκ των αξιωματικών.

Συνώδευσεν επίσης όλον το ιερατεϊόν της πόλεως προεξάρχοντος του ιεροκήρυκος και αρχιμανδρίτου κ. Σπετσιέρη, του Σ. Επισκόπου μη δυνηθέντος ούτε και εφέτος να προσδώση την προσήκουσαν αίγλην διά της συμμετοχής του εις την λιτανείαν.

Εφ. *Εύριπος*, φ. 2155 (1.8.1911)

ΔΙΑ ΤΗΝ ΛΙΤΑΝΕΙΑΝ ΤΗΣ ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Οι επίτροποι του ναού της αγ. Παρασκευής προ μηνός και πλέον κατιδόντες την ανάγκην όπως η εορτή της Πολιούχου περιβληθής επισημοτέρου τύπου δι' αιτήσεώς των εξήτησαν από το Δημοτικόν Συμβούλιον Χαλκιδέων την έκδοσιν σχετικού ψηφίσματος.

Το Δημοτικόν Συμβούλιον διά ψηφίσματός του εξέφρασεν την ευχήν, ὅπως εκδοθῆ Β. Διάταγμα, διά του οποίου να δίδηται ὁ επίσημος τύπος της κατ' ἔτος τελουμένης λιτανείας.

Ατυχῶς μέχρι σήμερον, καίτοι ὀλίγαι ἡμέραι μας χωρίζουσιν ἀπὸ της εορτῆς, παρ' ουδενός εδείχθη τὸ παραμικρὸν ενδιαφέρον καὶ ἡ ευχὴ τοῦ δημοτικ. συμβουλίου δεν ἠξιώθη ἕως τώρα της δεούσης προσοχῆς ἐκ μέρους τοῦ αρμοδίου Υπουργείου, οἱ δὲ ἐπίτροποι τοῦ ναοῦ ἔνεκα της γενικῆς ταύτης ἀδιαφορίας ἀνεχώρησαν χθες εἰς Αθήνας, ἵνα μόνοι τῶν παραστήσωσιν εἰς τοὺς αρμοδίους τὴν ἀνάγκην της ἐκδόσεως τοῦ Β. Διατάγματος.

Καὶ ἄλλοτε ἐγράψαμεν ὅτι ἐπιβάλλεται ὁ ἐπίσημος εορτασμὸς της ἡμέρας ταύτης. Διότι κρατεῖ παρὰ τοῖς πιστοῖς ἡ ἱερὰ πεποίθησις ὅτι ἡ εἰκὼν της αγ. Παρασκευῆς εἶναι θαυματουργὸς καὶ συρρέουσιν εἰς τὸ προσκύνημά της πανταχόθεν καὶ ἀπὸ τὰ μάλλον μεμακρυσμένα μέρη οἱ ἀνάπηροι, ἐπικαλούμενοι τὴν θεῖαν αὐτῆς ἀντίληψιν.

Εἶναι δίκαιον λοιπὸν να μὴ στερηθῆ ἡ ἱερὰ αὕτη ἡμέρα καὶ τοῦ ἐπισήμου χαρακτήρος της, ὅστις θα προσδώσῃ περισσοτέραν αἴγλην καὶ μείζονα ἐπιβολὴν παρισταμένων ὄλων τῶν ἐπισήμων καὶ ὄλων τῶν ἐν τέλει οὕτως ὥστε να παύσῃ εἰς τὸ μέλλον ἡ λιτανεία της πολιούχου παρουσιάζουσα τὴν πενιχρότητα καὶ τὴν ἀταξίαν, ἣτις ἀποδιώκει συνήθως τὴν οφειλομένην εἰς τὰς τοιαύτας τελετὰς κατανυκτικότητα καὶ εὐλάβειαν.

Εφ. *Εύριπος*, φ. 2202 (11.7.1912)

**Η ΛΙΤΑΝΕΙΑ
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
ΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΥΡΙΟΝ
ΕΚΔΟΣΙΣ Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ**

Διά Β. Διατάγματος κατόπιν τῶν ἀόκνων προσπαθειῶν καὶ ἐπανελημμένων ἐν Αθήναις μεταβάσεων τῶν ἐπιτρόπων τοῦ ναοῦ της Αγ. Παρασκευῆς ἐπισημοποιήθη ἡ κατ' ἔτος τελουμένη λιτανεία καὶ περιφορὰ της θαυματουργοῦ εἰκόνας της Πολιούχου, κατὰ τὴν ὁποίαν θα λάβωσι μέρος συμφώνως πρὸς τὸ ἐκδοθέν Διάταγμα καὶ τὸ πρόγραμμα τοῦ κυρίου Νομάρχου ἀπασαῖαι πολιτικά καὶ στρατιωτικά ἀρχαί της πόλεως.

Κατὰ τὸ δημοσιευόμενον αὐριον ἐπίσημον πρόγραμμα τοῦ κ. Νομάρχου ἡ τέλεσις της λιτανείας γενήσεται αὐριον, παραμονὴν της εορτῆς, της ἐκκινήσεως αὐτῆς ἐκ τοῦ ναοῦ ὀρισθήσῃς περὶ ὥραν 6,15' της ἐσπέρας.

Επισημοποιηθεῖσῃς οὕτω της λιτανείας θα ἐπικρατήσῃ, ὡς δεν

αμφιβάλλομεν, τάξεις και δεν θα παρουσιασθή ως άλλοτε, το άκοσμον θέαμα συρφετού περιφερομένου ανά τας οδούς της πόλεως.

Και προς επίτευξιν ιδία τούτου η πορεία της λιτανείας δέον να είναι σύντομος και όχι κουραστική διά τους πιστούς, οίτινες θα την παρακολουθήσουν.

Εφ. *Εύριπος*, φ. 2203 (17.7.1912)

Η ΤΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΛΙΤΑΝΕΙΑΣ

Αφού, από της συστάσεως του ανορθωτικού υπουργείου υπό τον κ. Βενιζέλον, πολλά τα καταφανή και εν πλείστοις σοβαρά έργα ανορθώσεως και εξυγιάνσεως μέχρι τούδε επετελέσθησαν, διαπορούμεν, πώς το υπουργείον των Εκκλησιαστικών, ούτινος προΐσταται ανήρ της δράσεως και θελήσεως του κ. Τσιριμώκου δεν συμμορφούται περί την εκτέλεσιν, απλού άλλως τε και τυπικού καθήκοντος, της εκδόσεως τουτέστι του σχετικού Β. Διατάγματος, προς επικύρωσιν και επισημοποίησιν διά καθιερώσεως, της εορτασίμου λιτανείας κατά την ημέραν της αγίας Παρασκευής, ήτις θέλει εις το εξής αφ' ενός μεν πλειότερον κατανύσσει τας ψυχάς των εορταστών και εμπεδώνει συνεπώς την πίστιν και ευλαβειαν προς τα θεία, αφ' ετέρου δε, διά της παρατηρουμένης, ως κατ' έτος καθόδου πλείστων ξένων, χάριν παραθερισμού ή εμπορίας εις την πόλιν, θέλει προσδίδει όλως εξαιρετικήν λαμπρότητα και παράστασιν ζωής και κινήσεως, και εν ημέρα μάλιστα συμπιπτούση προς την έναρξιν της ενιαυσίου εμπορικής πανηγύρεως.

Δεν αμφιβάλλομεν ότι, και πάλιν θέλει αμελήσει το υπουργείον διά την εν προκειμένω έκδοσιν του Β.Δ. καθ' όσον, αν δεν απατώμεθα, εκτός των εν παρελθόντι επανειλημμένων διαβημάτων των αρμοδίων, ενεργησάντων το καθ' εαυτούς, αλλ' αποτυχόντων ή διά τον ένα ή διά τον άλλον λόγον καθ' όσον λέγομεν και ψήφισμα εσχάτως έχει υποβληθή εις το υπουργείον παρά του κ. Νομάρχου, επιδοθέν αυτώ εκ μέρους του Δ. Συμβουλίου και επιδοκιμασθέν κατά γνωμάτευσιν, παρά του Σ. επισκόπου, κατόπιν δεδικαιολογημένης αιτήσεως των επιτρόπων ως και πλείστων εντίμων φιλεόρτων συμπολιτών μας, διαβιβασθείσης εις τας ανωτέρω αρχάς.

Κυρίως η ενέργεια, προς επίτευξιν του σκοπού, εναπόκειται τοις συμπολίταις μας κ.κ. αντιπροσώποις του τόπου και φίλοις της Κυβερνήσεως, ους και διά παμπηφίας εξέλεξε σχεδόν ο Λαός της Χαλκίδος, περιβαλλών αυτούς μετ' αμερίστου εκτιμήσεως και εμπιστοσύνης. Άλλως τε επί τοσοούτων

σπουδαίων ζητημάτων, τα πλείστα των οποίων εξαρτώνται, προς επιτακτικήν λύσιν, εκ των δραστηρίων ενεργειών των, δεν είδομεν αυτούς και τόσον σοβαρώς εργασθέντας, λόγω της επιβολής του αξιώματός των, προς επίλυσιν αν όχι των πλείστων τουλάχιστον των αμεσώτερον προς τα συμφέροντα και τας ανάγκας του τόπου προσκειμένων.

Γ.Δ.Π.

Εφ. Παλίρροια, φ. 1309 (18.7.1912)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Η ΕΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ

Η ΧΘΕΣΙΝΗ ΥΠΟΔΟΧΗ

Από της 6ης εσπερινής χθες οι κώδωνες της πόλεως χαρμοσύνως κρουόμενοι εκάλουν τα πλήθη των ευλαβών εις υποδοχήν της θαυματουργού εικόνας της Αγ. Παρασκευής, επαναφερομένης εις τον Ναόν της εκ των εν Αθήναις Ανακτόρων, όπου η ευλάβεια και αφοσίωσις προς τον μεγαλουργόν Βασιλέα είχαν προσκομίσει μετά την Ευαγγελίστριαν της Τήνου παρά το προσκέφαλον Αυτού βαρέως ασθενούντος και η Θεία χάρις διά της ευλαβείας, των δακρών και της πίστεως ενός ολοκλήρου λαού διέσωσε τον Βασιλέα, εχάρισε την υγείαν Αυτού, αλλά και ενεφήσυσε την δύναμιν της πίστεως εις τον λαόν του.

Ιδού διατί το χθεσινόν θέαμα του λαού της Χαλκίδος υποδεχομένου την σεπτήν εικόνα της θαυματουργού Πολιούχου υπήρξεν υπέροχον εις συγκίνησιν, πρωτοφανές εις κοσμικόν συναγερμόν.

- Εν Αθήναις.

Η εικών της Πολιούχου εξαχθείσα προ τινων ημερών εκ των Ανακτόρων είχαν εναποτεθή εις κοινόν προσκύνημα εν Αθήναις εν τω ναώ της Αγ. Ειρήνης, οπόθεν χθες μετά την μεσημβρίαν παρελήφθη υπό των προς τούτο μεταβάντων επιτρόπων κ.κ. Δ. Ζαργάνη και Κ. Πετροπούλου. Η μεταφορά της εικόνας εκ του ναού εις τον Σιδηροδρομ. Σταθμόν κατ' εντολήν του Π. Μητροπολίτου Αθηνών εγένετο υπό του αρχιμανδρίτου κ. Γερμανού Βαϊκοπούλου, όστις και συνώδευσεν αυτήν μέχρι Χαλκίδος. Η εικών προεπέμφθη ευλαβ'ως μέχρι του Σταθμού υπό πάντων των εν Αθήναις Χαλκιδέων και άλλου πλήθους χριστιανών.

- Η συγκέντρωσις του κόσμου.

Ολόκληρος η Χαλκίς πολλήν ώραν προ της αφίξεως του εσπερινού τραίνου είχε καταλάβει τον ευρύν χώρον, τον ύπερθεν του Σιδηροδρομικού

Σταθμού καθώς και τας εκατέρωθεν της γεφύρας ακτάς μέχρι της αποβάθρας του νοτίου λιμένος και η γραφική εικών της παμπληθούς ταύτης συγκεντρώσεως υπό την αυτήν πίστιν και υπό τα αυτά ευλαβή αισθήματα της ευγνωμοσύνης προς την Θείαν Χαριν επί τη διασώσει του λατρευτού Βασιλέως, απετέλεσε πανοραματικόν θέαμα αρρήτου μυστικισμού και σγκινήσεως.

Τα της τάξεως είχαν αναλάβει ο μοίραρχος κ. Παπαδάκης κατορθώσας να τηρήση ταύτην αξιεπαίνως ζηλευτήν.

- Οι Επίσημοι. - Αι τιμαί προς την Εικόνα.

Ολίγον προ της αφίξεως εις λόχος ευσταλών ευζώνων έφθασεν εις τον Σταθμόν μετά των σαλπίγγων του και παρετάχθη εις την πλατείαν αυτού. Εν τω μεταξύ έφθασαν εις τον Σταθμόν και πάντες οι επίσημοι εν στολή. Εκ των πρώτων ο Νομάρχης κ. Κορομηλάς, ο Μέραρχος κ. Δελαγραμμάτικας συνοδευόμενος υπό του επιτελείου του και όλων των αξιωματικών της φρουράς, ο Δήμαρχος κ. Νικ. Κακαράς, ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Μιχ. Καλλίας μετά του Δημ. Συμβούλου κ. Ηλ. Αφεντάκη, τα σωματεία της πόλεως μετά των λαβάρων των, πλείστοι άλλοι εκ των ανωτέρων ενταύθα υπαλλήλων καθώς και άπας ο κλήρος της πόλεως ενδεδυμένος τα άμφιά του.

Την 7ην ακριβώς ώραν η αμαξοστοιχία έφθασεν εις τον σταθμόν. Η ακολουθία της πομπής είναι ετοιμή, αι σαλπιγγες και η μουσική χαιρετίζουσι δι' ωραίου εμβατηρίου την εν τω Σταθμώ εμφάνισιν της εικόνας, ο στρατός παρουσιάζει όπλα και η εικών επί καλλιτεχνικού φορητού εικονοστασίου φέρεται έξω τιν Σιδηροδρομικού Σταθμού.

- Η ιερά πομπή. - Συγκινητικόν θέαμα.

Ρίγη συγκινήσεως διέδραμον τον κόσμο που είχε παραταχθή πανταχού στριμωγμένος και η συγκινητική εν τη απλότητι της πομπή ξεκίνησε. Προηγούνται τα λάβαρα των σωματείων, η μουσική και οι σάλπιγγες των ευζώνων, μετ' αυτάς τια εξαπτέρυγα και ακολουθεί εις διπλούς στοίχους ο κλήρος φερομένης εν μέσω αυτού της θαυματουργού Εικόνας. Επεται η τιμητική συνοδεία από όλας τας αρχάς, τον Μέραρχον και άπαντας τους αξιωματικούς, την όλην δε πομπήν κλείει εκατέρωθεν ο παραταχθείς στρατός.

Η ιερά πομπή η της γεφύρας κατέρχεται προς την πααρλιακήν λεωφόρον του νοτίου λιμένος διευθυνομένη εις τον ναόν της Πολιούχου. Κατά την διέλευσίν της ο κόσμος μόλις αντικρύζει την αγίαν εικόνα αποκαλύπτεται, σταυροκοπείται, δακρύζει και ακολουθεί την πομπήν.

Η ευλάβεια, η εκδηλουμένη πίστις και η συγκίνησις του κόσμου

επανεφέρουν εις την μνήμην τας αλησμονήτους στιγμάς της εθνικής αγωνίας, καθ' ην σύμπας ο λαός δακρύων προέπεμπε την Θαυματουργόν Εικόνα και από την δύναμιν της Θρησκείας και της Πίστεως ήντλει τας ελπίδας της σωτηρίας του Βασιλέως Του.

Η πομπή έφραθεν εν τάξει εις τον Ναόν, όπου όλος ο ακολουθών κόσμος πάσης τάξεως και ηλικίας κατέκλυσαν αυτόν. Ψάλλεται σύντομος δοξολογία χοροστατούντοα του αρχιμανδρίτου Γερμανού, μετά το πέρας της οποίας ούτος αναφωνεί :

- Ζήτω ο Βασιλεύς
- Ζήτω το Έθνος

Τας ζητωκραυγάς επανέλαβε συγκεκριμένον το πλήθος των πιστών, οι επίσημοι αποχωρούν και ήρχισεν ακολουθώς ατελείωτον, εξακολουθούν μέχρι σήμερα ακόμη, το προσκύνημα της ολοχρύσου και καταστολίστου θαυματουργού εικόνας.

Εφ. *Εύριπος*, φ. 2314 (18.7.1915)

ΔΙΠΛΗ ΝΙΚΗ

Ο χθεσινός συναγεμμός του λαού της Χαλκίδος διά την υποδοχήν της εικόνας της Πολιούχου δεν ήτο από τας συνήθεις κοσμικάς τελετάς και πανηγύρεις.

Ητο μία ζωντανή και εκφραστική εκδήλωσις θρησκευτικής πίστεως και ευλαβείας και μία επιβλητική και άφρονος δοξολογία προς τον Ύψιστον και την Πολιούχον Αγίαν, ήτις παρά την Θεομήτορα εστάλη επίσης ως ιατρός ενός Βασιλέως και ως υπέρμαχος ενός Έθνους,

Ο Βασιλεύς εθεραπεύθη και το Έθνος εσώθη.

Διά τον αιώνα καθ' ον ζώμεν, διά τον αιώνα κατά τον οποίον η αμφιβολία είναι το δηλητήριο της ψυχής και η απιστία είναι η σύγχρονος σοφία, βεβαίως παρηγορεί και ενθαρρύνει το γεγονός της εκδηλωθείσης ευσεβείας και πίστεως.

Ο λαός πιστεύων εις την τελεσιουργόν Δύναμιν της πίστεως είδε την αποσόβησιν όλων των κινδύνων όσοι ηπείλησαν την ζωήν του Βασιλέως του και ο κοινωνικός παρατηρητής είδε την ψυχικήν ανακάθαρσιν του λαού από το μόλυσμα της απιστίας.

Διπλούς ο αγών και διπλή η νίκη.

Εσώθη το Έθνος, διότι απεδόθη εις αυτό ο Η γεμών του, ο Στρατηγλος του, ο οδηγός και ο φάρος των ελπίδων του, αλλά και εδυναμώθη το Έθνος, διότι παρεσχέθη εις αυτό το εφόδιον της Πίστεως.

Ο λαός της Χαλκίδος υποδεχόμενος σύσσωμος την θαυματουργόν εικόνα

της Πολιούχου του πλήρης χαράς και αγαλλιιάσεως, ευγνώμων ανέπεμψεν ευχαριστίας εις την Θεϊαν Δύναμιν, ήτις διεφύλαξε τον λατρευτόν Βασιλέα ίνα τον αποδώση μετ' ολίγον εις τον λαόν Του πλήρη ζωής όπως συνεχίση την έκλαμπρον υπέρ της Ελλάδος και δαφνοστεφή σταδιοδρομίαν του. Ζήτω ο Βασιλεύς!

Εφ. *Εύριπος*, φ. 2314 (18.7.1915)

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ Ν' ΑΝΟΙΧΘΗ Η ΟΔΟΣ

Η περιφορά της εικόνας της Αγίας Παρασκευής απέδειξεν ότι είναι επάναγκες να ανοίξη η οδός από της πλατείας του Φρουρίου και διά των φυλακών μέχρι της Αγίας Παρασκευής. Και δεν είναι τώρα πολύ δύσκολον τούτο, διότι εκ της αριστεράς πλευράς της οδού, όπου και οι φυλακαί, δεν έχουν να αποζημιώσιν ειμή ερείπια και τσατμάδες μέχρι του ναού της από της πλατείας. Οναός της αγίας Παρασκευής, άλλως τε των αρχαιότης βυζαντινή δεν έχει άλλην δαπάνην ειμή την της συντηρήσεως, δύναται συνεπώς να συντελέση και το ταμείον του εις τας αποζημιώσεις.

Αυτό είναι το έργον, το οποίον δύναται να τιμήση τους επιτρόπους. Η αγορά κανδυλίων και πολυελέων είναι πράγμα, το οποίον κοινώς δύναται να ενεργήση πας τις. Αλλά μία τοιαύτη πράξις διά τον ναόν της Πολιούχου θα άφινεν εις τον εργάτην αυτής μνήμην αγήρω.

Όταν η εικόν ήλθεν εξ Αθηνών ηναγκάσθη η συνοδεία αυτής να διευθυνθεί εις τον ναόν διά της παραλίας, διότι η οδός διά της πλατείας ήτο αφόρητος.

Δίδεται τοις επιτρόποις η ευκαιρία να τιμηθώσι.

Εφ. *Εύριπος*, φ. 2317 (4.8.1915)

Η ΛΙΤΑΝΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Με την συνήθη τάξιν και αταξίαν εγένετο την παραμονήν της εορτής η περιφορά της Αγίας Εικόνας της Πολιούχου.

Όλαι αι αρχαί της πόλεως, πολιτικά και στρατιωτικά και πλήθος κόσμου παρηκολούθησαν την λιτανείαν της οποίας προηγούντο η Φιλαρμονική της πόλεως και οι Σαλπιγκταί της Φρουράς.

Η πομπή από της εκκλησίας διά της οδού Θεοδώρου Καρυσιού, της εβδομαδιαίας αγοράς, λεωφόρου Βενιζέλου και της παραλιακής οδού από

της Παλιρροίας έπειτα ήλθεν εις την εκκλησίαν.

Παρά την ώραν την οποίαν ώριζεν το πρόγραμμα το οποίο λέγουν ότι εδημοσιεύθη η τελετή ήρχισεν μίαν ώραν αργότερον κατά την οποίαν οι πάντες ανυπομόνουν και εστενοχωρούντο δικαιοτάτα. Είνε όμως ατυχώς συνήθης η τοιαύτη τακτική των επισήμων τελετών εις την πόλιν μας, άλλοτε διότι το ωρολόγι του ενός επισήμου είνε χαλασμένο, άλλοτε διότι δεν ευρέθη άμαξα να πάρη εγκαίρως τον επίσκοπον και άλλοτε διά τούτον ή δι' εκείνον τον λόγον η βραδύτης και η αταξία είνε πάντοτε τα κύρια χαρακτηριστικά των τελετών εν Χαλκίδι.

Αλλ' εκείνο το οποίον την χειροτέραν έκαμεν εντύπωσιν και το οποίον επίσημοι ξένοι ηκούσαμεν ανυπολόγητοι να αποκαλούν αίσχος δι' όλους μας είναι η αθλία και ελεεινή κατάστασις των δρόμων από τους οποίους επέρασεν η πομπή.

Ακαθαρσΐαι και σκόνη αποπνηκτική εις όλους αυτούς τους δρόμους, προς ειρωνείαν δε φαίνεται επέρασε τροχάδην το κάρρο του καταβρέγματος από την λεωφόρον Βενιζέλου και την πααρλιακήν.

Σεβασμός προς την Αγίαν εικόνα περισσότερος, σεβασμός προς την κοινωνίαν, προς ημάς τους ίδιους, και ντροπή προς τους ξένους μας, έπρεπε να ολιγοστέψουν την αδιαφορίαν μας, και κάθε ένα έπρεπε να οδηγή εις το να κάμνη στοιχειώδες καθήκον χωρίς να περιμείνη συμβουλάς ή οδηγίας.

Αλλά...

Εφ. *Εύβοια*, φ. 89 (27.7.1919)

Η ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΕΟΡΤΗ

Η Χαλκίς υπό την πανταχόθεν συρροήν ευλαβών προσκυνητών πανηγυρίζει σήμερον λιτανεύουσα μετ' αυσεβείας προ της θαυματουργού εικόνας της πολιούχου Αγίας. Η μνήμη της αγ. Παρασκευής παραμένει αειθαλής και ακμαία. Τιμάται και γεραίρεται υπό της Εκκλησίας και δοξάζεται υπό του Θεού εν τοις ουρανοίς.

Όλοι οι ορθόδοξοι χριστιανοί τιμώντες την αγίαν εκείνην Παρθένον ήτις ανωτέρα της γυναικείας φύσεως υπέστη απαραδειγμάτιστα μαρτύρια υπέρ της αληθείας, ην εκήρυξεν ο υιός του Θεού. Ίκμασεν εις χρόνους τραχώδεις διά την Εκκλησίαν. Η πίστις επολεμείτο, η αλήθεια κατεδιώκετο. Οι χριστιανοί ερρίπτοντο εις τα μαρτύρια, αλλ' η ευσεβής και ενάρετος κόρη Παρασκευή, ήτις ανετράφη χριστιανικώς εδίδασκε σαγηνεύουσα τα πλήθη, θερμαίνουσα τας καρδίας, ανυψούσα το φρόνημα των ανθρώπων, διότι η διδασκαλία της ήτο διδασκαλία απορρέουσα από της θερμής πίστεως.

Ο χριστιανισμός δεν διαπλάσσει μόνον τας καρδίας και δεν καθιστά αυτάς μόνον ευαισθήτους· δημιουργεί και ήρωας και δη μεταξύ των φύσει δειλών γυναικών. Η αγία Παρθένος εκήρυττεν αφόβως, με ηρωισμόν, διότι επίστευεν και η πίστις κρατύνει και ενισχύει.

Πόσα δεν ημπορεί να πράξη η πίστις! Αυτή δημιουργεί τους ήρωας του καθήκοντος και της αρετής.

Η πόλις του Ευρίπου εορτάζει πανηγυρικώς την μνήμην της Αγίας Παρασκευής και οφείλομεν να συνέλθωμεν εις τον ναόν προς τιμήν αυτής και δόξαν επικαλούμενοι την βοήθειάν της υπέρ ημών αυτών και υπέρ του τόπου τούτου, εις τον οποίον από παλαιωτάτων ετών ετάχθη η προστάτις Αγία.

Ευλαβείς προσκυνηταί μιμηθώμεν τα έργα της Αγίας, διότι υπέρ ποτε σήμερον έχομεν ανάγκην της πίστεως. Η πίστις υπό την ασυνείδητον χαλιναγωγίαν των ηθών ήρχισε να υποσκάπτεται και τα ήθη να χαλαρούνται και αι ωραία παραδόσεις των πατέρων να περιφρονούνται.

Με πίστιν και ηρωισμόν πρέπει να καταπολεμήσωμεν τας κακίας αυτάς. Κυρίως αι κόραι και αι γυναίκες ας ατενίσωσι προς την ζωήν της Πολιούχου ήτις δεν εσαγηνεύθη υπό του κόσμου τούτου και δεν εδελεάσθη υπό των επιθυμιών αυτού. Αι γυναίκες θα μορφώσουν τας οικογενείας και τας κοινωνίας της αύριον. Πώς; Ουχί βεβαίως με τας ιδέας του σημερινού ψευδοπολιτισμού, αλλά με την πίστιν και την αυταπάρνησιν της σήμερον εορταζομένης Πολιούχου.

Εφ. *Εύριπος*, φ. 2792 (25.7.1931)

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟΝ "ΕΥΡΙΠΟΝ"

ΜΙΑ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ

Ελάβομεν και δημοσιεύομεν :

Αξιότιμε κ. Διευθυντά

Ο ενταύθα ιερός Ναός αγίας Παρασκευής ουδέποτε είχε μισθωτόν λογιστικόν υπάλληλον διά τας υπηρεσίας της εκκλησίας, αλλά πάντοτε την λογιστικήν υπηρεσίαν εξετέλει εις των Επιτρόπων του Ι. Ναού, ήδη διωρίσθη ειδικός λογιστικός υπάλληλος, ο υιός του επιτρόπου Β. Λεμπέση με μηνιαίον μίσθωμα δραχ. 500 και εξακολουθεί να είναι εν τη υπηρεσία ταύτη καίτοι η ενταύθα Εταιρία Μελισσάρη προσέφερε δωρεάν να ενεργή την εργασίαν ταύτην ο λογιστής της.

Παρακαλώ όπως η Σεβαστή Μητρόπολις κανονίση την ανωτέρω υπόθεσιν διά να μη ζημιούται ο Ι. Ναός Αγ. Παρασκευής, οι επιτροποι του οποίου

δύνανται να διαθέσωσιν τον μισθόν του λογιστού δι' ανάγκας της εκκλησίας.

Δεν φρονείτε, κ. Διευθυντά, ότι και το ποσόν των δραχ. 2.400, όπερ δίδεται κατ' έτος διά το Θείον κήρυγμα εις τινα έτερον των ιερέων του ναού χωρίς κανείς προς τούτο να έχει δικαίωμα, καθ' όσον τούτο δίδεται εις εφημέριον θεολόγον ως ο Νόμος ορίζει, να διατίθεται και τούτο διά τας αυτάς ανάγκας της εκκλησίας.

Χαλκίς 22 Ιουλίου 1932

Με εκτίμησιν

Βασίλ. Μπάρμπανος

Εφ. *Εύριπος*, φ. 2842 (23.7.1932)

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ
ΜΕΛΩΝ ΕΤΑΙΡ. ΒΥΖΑΝΤ. ΣΠΟΥΔΩΝ
ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΑΟΝ ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Ο κ. Ορλάνδος περί του ιστορικού ναού της Πολιούχου

Την παρελθ. Κυριακήν αφίχθησαν εις την πόλιν μας εξ Αθηνών 35 περίπου μέλη της Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών.

Ώμα τη αφίξει πάντες οι αρχαιοφίλοι εκδρομείς, επεσκέφθησαν τον ιερ. ναόν της Αγ. Παρασκευής, διά τον οποίον ωμίλησε προς αυτούς ο διαπρεπής καθηγητής του του Πολυτεχνείου κ. Ορλάνδος, σύμβουλος της Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών. Ο κ. Ορλάνδος αφ' ου ανέπτυξεν εν προοιμίω το ιστορικόν της Χαλκίδος εξιστόρησεν ακολούθως ότι ο ναός της Αγ. Παρασκευής είναι μία παλαιοχριστιανική βασιλική εκκλησία, η οποία δυστυχώς έχει υποστή πολλάς μεταρρυθμίσεις από τους Ενετούς μεταβαλλόντας, ως είπε, κυρίως τον παλαιόν ρυθμόν αυτής, εκ του οποίου διεσώθησαν ευρισκόμενοι εις την θέσιν των οι κίονες, οίτινες μόνον είνε κατεχωσμένοι λαμβανομένου υπ' όψει ότι το δάπεδον του ναού έχει υψωθή δι' επιχώσεων και άλλων μεταρρυθμίσεων διά των οποίων και αυτό το μέγεθος και το εμβαδόν του Ι. Ναού σημαντικώς περιωρίσθησαν. Προσέθεσε δε ότι και οι δύο εξωτερικοί κίονες είναι σειρά των εσωτερικών τοιούτων τονίσας ότι και παρ' όλας τας γενομένας μεταβολάς ο παλαιοχριστιανικός αυτό ναός δεν παύει και με την νεωτέραν διαμόρφωσίν του προδίδων ότι είναι παλαιά χριστιανική εκκλησία μεγαλειώδης προκαλούσα δικαίως την προσοχήν και τον γενικόν θαυμασμόν ως ένα υπέροχον μνημείον της παλαιοχριστιανικής εποχής.

Μετά ταύτα οι εκδρομείς επεσκέφθησαν το Αρχαιολογικόν Μουσείον,

πολλοί δε εξ αυτών εξέδραμον εις Χάλια, και επανήλθον όλοι εις Αθήνας διά της εσπερινής αμαξοστοιχίας.

Εφ. *Εύριπος*, φ. 2843 (30.7.1932)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ ΨΗΦΙΣΜΑ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Το Συμβούλιον του ιερού ναού της Πολιούχου διά την τιμητικήν αποστολήν της Ευζωνικής διμοιρίας και Μουσικής της Φρουράς Αθηνών χάριν της λιτανευτικής πομπής της Εικόνας της Πολιούχου συνελθόν εκτάκτως εξέδωκε το κάτωθι ευχαριστήριον ψήφισμα:

Πράξις 11

Έκτακτος συνεδρίασις της Ενοριακής Επιτροπείας του εν Χαλκίδι ιερού Ναού της Αγίας Παρασκευής

Θέμα

Ευχαριστήριον προς τους Α.Ε. Πρωθυπουργόν και Υπουργόν Στρατιωτικών και τον Συν/ρχην κ. Ευάγ. Τρεπεκλήν διά την αποστολήν των Ευζώνων και της Μουσικής.

Εν Χαλκίδι σήμερον την 5ην Αυγούστου 1934 ημέραν Κυριακήν και ώραν 10 π.μ. Η ενοριακή Επιτροπεία συνελθούσα εις έκτακτον συνεδρίασιν κατόπιν προσκλήσεως του Διευθύνοντος κ. Δ. Καραμουσουλάκη εν τοις γραφείοις του Ναού και ευρεθείσα εν απαρτία παρόντων των μελών αυτής κ.κ. Δημ. Καραμουσουλάκη, Παπαγεωρ. Μουρκουτά, Βασιλ. Λεμπέση, Ευαγ. Λεμπέση, ευαγ. Θέμελη και Παναγ. Σάκκα, ακούσασα του διευθύνοντος ειπόντος ότι δέον η επιτροπεία να εκφράση τας ευχαριστίας της προς τους Α.Ε. Πρωθυπουργόν και Υπουργόν των Στρατιωτικών και τον Αρχηγόν Πεζικού Συνταγματάρχην κ. Ευάγ. Τρεπεκλήν, διά την αποστολήν ενταύθα κατά την 25ην Ιουλίου 1934 διμοιρίας του Προτύπου Τόγματος Ευζώνων και τμήματος της Μουσικής της Φρουράς Αθηνών ως τιμητικήν συνοδείαν κατά την περιφοράν της Αγίας Εικόνας της Πολιούχου Αγίας Παρασκευής και κατόπιν διαλογικής συζητήσεως

Αποφαίνεται ομοφώνως

Εκφράζει τας απείρους ευχαριστίας της προς την Α.Ε. τον Πρωθυπουργόν της Ελλάδος, προς την Α.Ε.σ τον Υπουργόν των Στρατιωτικών και προς τον Αρχηγόν του Πεζικού Συνταγματάρχην κ. ευάγ. Τρεπεκλήν διά την αποστολήν ενταύθα κατά την παραμονήν της εορτής της Πολιούχου της

πόλεώς μας Αγίας Παρασκευής, μιάςδιμοιρίας του Προτύπου Τόγματος ευζώνων και τμήματος της Μουσικής Φρουράς Αθηνών ως τιμητικήν συνοδείαν της εικόνας της Πολιούχου κατά την περιφοράν αυτής εις την πόλιν Χαλκίδος και παρακαλεί τον διευθύνοντα κ. Δ. Καραμουσουλάκην όπως την παρούσαν πράξιν αποστείλη προς ανωτέρω αναφερομένους και δημοσιεύση εις δύο φύλλα του εγχωρίου τύπου.

Μεθ' ο μη υπάρχοντος ετέρου θέματος προς συζήτησιν συνετάχθη προς πίστωσιν η παρούσα πράξις ήτις αναγνωρισθείσα και επικυρωθείσα υπογράφεται ως έπεται.

Η Ενοριακή Επιτροπεία
Ο Διευθύνων
Δ. ΚΑΡΑΜΟΥΣΟΥΛΑΚΗΣ
Τα μέλη
Π.Δ. Σάκκας, Γ.Α. Μουρκουτάς
Ευάγ. Θέμελης, Β.Α. Λεμπέσης
Εφ. *Εύριπος*, φ. 3042 (11.8.1934)

Η ΛΙΤΑΝΕΙΑ

Ιδιαίτερώς επιβάλλουσα και μεγαλοπρεπής θα είναι αύριον Πύμπτην, παραμονήν της εορτής, η εσπερινή λιτανεία της Πολιούχου κατά το εκδοθέν πρόγραμμα της Δημοτικής Αρχής.

Η περιφορά της εικόνας γενήσεται κατά την συνήθη τάξιν περί ώραν 7ην μ.μ. χοροστατούντος του Σ. Μητροπολίτου ημών κ. Γρηγορίου μεθ' όλου του κλήρου.

Η λιτανεία θα εκκινήση διά των οδών Τζαβάρα, Βόκη και Κώτσου, οπόθεν διά των οδών Παπαναστασίου, λεωφόρου Τσαλδάρη, Γούναρη διά των οδών Κώτσου και Σταμάτη θα καταλήξη εις τον Ναόν όπου θα τελεσθή ο εσπερινός.

Η Κυβέρνησις θα τιμήση ιδιαίτερώς και εφέτος την θρησκευτικήν πανήγυριν αποστέλλουσατο πρότυπον τάγμα Ευζώνων, το αντιτορπιλικόν «Θύελλα» και την μπάνταν του Ναυτικού ως και την Μουσικήν της Φρουράς Αθηνών. Εκ του πολεμικού θα εξέλθη και άγημα ναυτών συμμετέχον εις την πομπήν της λιτανείας.

Εφ. *Εύριπος*, 3084 (23.7.1935)

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ ΤΗΣ ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Ο εορτασμός της πολιούχου της πόλεώς μας Αγίας Παρασκευής έγινε εφέτος επισημότερος από κάθε άλλην φοράν. Το βράδυ της παραμονής και εις τας 7 ακριβώς έγινε η περιφορά της θαυματουργού εικόνας. Η πομπή ήτο αληθώς μεγαλοπρεπής. Προεπορεύοντο, η εξ 70 οργάνων μουσική της Φρουράς Αθηνών υπό την διεύθυνσιν του κ. Καλομοίρη, η Μουσική του Ναυτικού ήτις αφίχθη με το πολεμικόν «Θύελλα» και 20 σαλπικταί του 70ού Τάγματος ἠκολούθουν οι Πρόσκοποι, οι Ελπιδοφόροι, αι Οδηγοί και αι Ελπιδοφόροι που έκαναν για πρώτη φορά την εμφάνισή τους με τις ώμορφες στολές τους, όπισθεν δε αυτών ο κλειός του στρατού με την εικόνα της Αγ. Παρασκευής, τον κλήρον και τους επισήμους και ο λαός ο οποίος ανήρχετο εις πολλάς χιλιάδας. Η πομπή εκινηματογραφήθη υπό ειδικού οπερατέρ και θα προβληθή προσεχώς. Κατά τας 8 επέστρεψεν εις την εκκλησίαν όπου ήρχισεν ο εσπερινός ο οποίος ήτο πράγματι μια μουσική μυσταγωγία με τους καλλίφωνους ψάλτας κ.κ. Σταυρίδην και Δ. Καραγιαννόπουλον. Μετά την λιτανείαν η Μουσική της Φρουράς Αθηνών έπαιξεν εις την δροσόλουστον και μαγευτικήν παραλίαν μας, που ήταν πλημμυρισμένη από κόσμο, διάφορα δημοτικά τραγούδια αποσπάσασα θύελλαν χειροκροτημάτων με το υπέροχο παίξιμό της.

Την επομένην έγινε η λειτουργία παρισταμένου του κλήρου της πόλεώς μας καί τινων επισήμων. Συγχρόνως ήρχισε και το άνοιγμα της αγοράς. Κίνησις πρωτοφανής. Οι χωρικοί που είχαν έλθη κατά χιλιάδας από όλο το Νομό και από τα χωριά της Αττικής και της Βοιωτίας είχαν σκορπισθή τώρα στο παζάρι για να κάνουν τα χρονιατικά ψώνια τους. Οι έμποροι είνε κατευχαριστημένοι με την εφετεινή κίνησι. Οφείλουμε να τονίσουμε ότι συνετέλεσαν πολύ στην εξαιρετική επιτυχία της πανηγύρεως και αι εκπώσεις των σιδηροδρόμων και η πολυάριθμος συγκοινωνία των αυτοκινήτων. Ας ελπίσουμε ότι και τα άλλα χρόνια θα παρατηρηθή η ίδια κίνησις.

Εφ. *Μικρασιατική*, φ. 121 (8.8.1935)

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ

Δεν έχει καμμιά σημασία βεβαίως τι πιστεύει κανείς, αλλά γιατί το πιστεύει. Και έχω την γνώμην πως μπορεί το είδωλον της λατρείας και της πίστεώς μας να είναι μηδαμινό, κατά την γνώμην των άλλων ανόητον, πάντως όμως, εάν μας ικανοποιεί και μας γεμίζει την ύπαρξιν θεοποιείται.

Η πίστις λοιπόν είναι μία εσωτερική ανάγκη, κάτι συνδεδεμένο απολύτως με τη ζωή μας. Αμφιβάλλω εάν χωρίς αυτήν ο άνθρωπος έφθανε εις το επίπεδον, εις το οποίον ευρίσκεται σήμερα και εάν είχαμε εις την τόσον ανιαρά και κουραστική ζωή μας λίγη ανωτερότητα και ψυχική τέρψι.

Κάθε άνθρωπος έχει χωριστά τα αντικείμενα εκείνα, τα οποία αγαπά, περιποιείται, πιστεύει μα και όλοι μαζί, σημείον της πνευματικής και εσωτερικής επαφής των ανθρώπων, πιστεύομεν και αναλόγως γίνεται και η εκδήλωσις της πίστεώς μας, διότι κάθε αίσθημα όταν εκδηλούται, γίνεται περισσότερο έντονον και περισσότερο αίσθημα.

Πρώτον πιστεύομεν τον Θεόν και τους Αγίους, αυτούς οι οποίοι έχυσαν το αίμα τους και σαν σπάνιοι ρεαλισταί εθυσίασαν τη ζωή τους και τον εσωτερικόν τους κόσμον και έπεσαν για μια ιδέα ανώτερη και ιερή.

Βεβαίως είναι και άλλοι αμέτρητοι, ήρωες της ζωής, μα υπαρχει μεταξύ των μεν και των δε ουσιώδης διαφορά.

Οι μεν πρώτοι κατόρθωσαν μόνον διά των λόγων, διά της παραδειγματικής ζωής των, διά των εφηρηνοσμένων θεωριών των, τα πλήθη να κλίνουν εμπρός εις την αλήθειαν το γόνυ, να πιστεύσουν και να τους ακολουθήσουν πιστά και με φανατισμό. Οι δε άλλοι κατακτηταί και ήρωες διάφοροι, επεκράτησαν μεν και υπέταξαν τα πλήθη αλλά έχυσαν ποτάμι το αίμα των λαών και μόνον διά της βίας και της τρομοκρατίας ενέπνευσαν το φόβο και όχι την αγάπη.

Μεταξύ των πρώτων κατέχει θέσιν ζηλευτήν και η Αγία Παρασκευή, η πολιούχος της Χαλκίδος, χρόνια τώρα από της ελευθερώσεως της Ευβοίας (1833)· κάθε 26 Ιουλίου εορτάζεται η χάρις της με εξαιρετικήν μεγαλοπρέπειαν και πίστιν εκ μέρους των κατοίκων. Όπως κάθε χρόνο και εφέτος η χαριτωμένη νύφη του Ευρίπου εώρτασε την μνήμην της Αγίας της.

Παραμονή και κόσμος πολύς είχε έλθει για να προσκυνήση από όλα τα χωριά της Εύβοιας. Οι χωρικοί με τις ιδιόρρυθμες φορεσιές έδιναν ένα παράξενο τόνο νστο πλήθος των προσκυνητών. Η καμπάνα κτυπούσε και την 7ην ώραν άρχισε η περιφορά της εικόνας.

Εμπρός οι σημαίες και πίσω ερχόταν η πομπή, ο κλήρος και οι επίσημοι ακολουθούσαν με βήμα αργό και μεγαλοπρεπές. Οι νέοι και τα κορίτσια, με τις χίλιες υποσχέσεις για το μέλλον προχωρούσαν, και τέλος έκλινε την ακολουθίαν το πλήθος των πιστών.

Η μουσική έπαιζε και έδινε κάτι ξεχωριστό και συγκινητικόν στην ιερήν αυτή ώρα της περιφοράς. Οι ψαλμωδίες γλυκές και απαλές μοιάζανε με μια ευχαριστία βγαλμένη από χιλιάδες ψυχές και απευθυνόμενη εις τον Πλάστη και Δημιουργό μα και εις την ιεράν θεραπανίδα Αυτού, την Αγία Παρασκευή. Αυτή είναι η καλλιτέρα αμοιβή προς την πολιούχον Αγίαν. Μας προσέφερε θάρρος, αγάπη, καλωσύνη και ζητά πνεύμα και πίστι απόλυτη.

Πραγματικώς, εάν εις αυτήν δεν πίστευαν οι τόσοι πολεμισταί και οπλαρχηγοί, οι οποίοι μας παρέδωσαν ελεύθερο το ωραίο μας νησί, εάν κοντά τους δεν αγωνιζόταν και εάν δεν τους βοηθούσε, ίσως σήμερα να ήταν διαφορετική η κατάσταση. Δεν είμαι βέβαια εις θέσιν να κρίνω κατά πόσον είχαν δίκιο αυτοί, πάντως όμως έτσι επίστευσαν και πιστεύουν, πράγμα το οποίον είναι εις όλου σεβαστό.

Ενίκησαν τον τρομερόν μας τύραννο Ομέρ Πασά και χάρις εις την βοήθειαν της Αγίας εβγήκαν νικηταί από τον άνισο αυτόν αγώνα.

Αφού τελείωσε η περιφορά, ο κόσμος ξεχύθηκε εις την προκουμαίαν, η οποία επαρουσίαζε θέαμα μεγαλοπρεπέστατο. Έμοιαζε σαν κάποια νεράϊδα ξαπλωμένη νωχελώς στα κύματα που άκουγε με εξαιρετική ευχαρίστηση τα τόσα τρυφερά λόγια που της ψιθύριζαν και δεχότανε τα χάδια του φλοίσβου της.

Πολυάριθμα ηλεκτικά σχημάτιζαν το φωτεινό της κόσμημα. Εις όλη της τη μεγαλοπρέπεια ευρίσκετο το βράδυ εκείνο η πόλις μας. Το χλιαρό αεράκι, ο φλοίσβος των κυμάτων και γενικά ό,τι είχε πνοή εκείνο το βράδυ ήταν ένας ύμνος προς τη σεμνή και γλυκειά Αγία, ένα χαρμόσυνο της ελευθερίας τραγούδι μα και ένα τρυφερό εγκώμιον σ' αυτήν την Χαλκίδα, στα τόσα της κάλλη.

ΑΡΕΤΗ Β. ΜΠΟΝΟΥ

Εφ. *Εύριπος*, φ. 3130 (1.8.1936)

***Κατά τη μεταγραφή των δημοσιευμάτων
διατηρήθηκε η ορθογραφία του πρωτοτύπου***